

En livsinsats

Under kapprustningen före andra världskriget kom Frank Buchman med sin appell för en dsvid andlig och moralisk upprustning.

Den dröm om varaktig fred som efter första världskriget tog uttryck i Nationernas Förbund (NF) hade snart visat sig vara en illusion.

Frank Buchman hade upplevt första världskriget. Hans ende bror ligger begravd på en fransk krigs kyrkogård. Han hade också genomskådat krigets djupare orsaker. Frank Buchmans hela följande livsinsats kan sägas vara ett freds- och försoningsarbete.

Utgångspunkten var den enskilda människans personliga ansvar.

Under hela sitt liv arbetade Buchman mest i det tysta genom personliga kontakter med enskilda och grupper. De offentliga talen blev inte många. Några av hans mest flammande appeller till världsoptionen härrör från krisåret 1938 - det är då Hitler annekterade Österrike och Münchenöverenskommelsen beseglade Tjeckoslovakiens öde, samtidigt som det spanska inbördeskriget förebådade den annalkande katastrofen. Det var i augusti detta år som Frank Buchman talade i Visby. Den bild av världsläget och den samvetsfråga han framställer i ett tal i London 1938 är inte mindre aktuella i dag.

På nästa sida publiceras en nyöversättning av några av Buchmans uttalanden om fred.

N.G.E.

Isländsk intervju:

Að byggja upp frið

Madame Irène Laure, 83, från Frankrike intervjuas för den isländska tidningen *Tíminns* helgbilaga. Tvärs över det stora bordet

sitter den tjuogoettårige redaktören och gör anteckningar. För en som är med vid detta tillfälle verkar det nästan som om hon sitter och pratar med ett av sina barnbarn. Glimten i ögat kommer när hon möter den unge mannens blick under en yvig kalufs.

"Ad byggja upp frið" - den rubriken kan även en svensk stava på. Den kompletteras av en underrubrik som säger att Madame Laure är intresserad av freds- och världsfrågor.

Eftersom frågor kring freden i världen i hög grad intresserar islänningarna får Irène Laures berättelse en särskild tyngd. Hon framhåller att freden har ett pris, ett personligt pris.

- Hur kan man rädda världen om man har hat självt? Det är den grundläggande frågan, och moralisk upprustning uppmanar människor att först skapa fred i sina egna familjer och i sina egna sinnen. Så kan vi få den riktiga målsättningen klar.

Den unge mannen vill veta om

Madame Laure tror att moralisk upprustning kommer att kunna peka på några resultat.

- Ondskan finns till, svarar hon. Vi måste alltid fortsätta att kämpa. De som inte dukar under för pessimism och hopplöshet vinner. De som förstår detta i sina hjärtan, de kan arbeta med moralisk upprustning.

Och vad kan ha fört Madame Laure till Island? Svaret på den frågan kommer snabbt och med övertygelse.

- Jag var här redan 1974 och nu kommer jag tillbaka för att hälsa på mina vänner. Jag var så imponerad av Island när jag först kom. Jag tror Island kommer att ha en viktig roll i kampen för freden. Det har jag sagt till alla som jag träffat i Asien och Afrika, i öst och i väst. Vi har blivit utomordentligt väl mottagna här. Igår hade vi äran att få träffa president Vigdís Finnbogadóttir. Vi lärde oss mycket av henne.

- Vilken är då Islands roll som ni ser den?

- Jag har känslan av att vi måste hitta den tillsammans. Men de små länderna har stort inflytande i världspolitiken. Ingen är rädd för de små nationerna. Därför kan man bättre lyssna på vad de har att säga. Därför kan de göra sitt till för att förverkliga de här idéerna som vi talat om. Jag

Forts. sid. 2

Frank Buchman högaktuell idag:

Fredens pris

Fiendskapen laddas upp mellan nation och nation, arbete och kapital, klass och klass. Kostnaden för bitterhet och fruktan stiger för varje dag. Slitningar och besvikelser underminerar våra hem.

Krisen uppenbarar våra misstag. Har vi mod att se krisens verkliga orsak innan den slutar med katastrof? Det är vi själva som är orsaken. Det är det sätt på vilket varje nation och var och en av oss har levat som har fört oss dit där vi nu står.

Vi har alla önskat fred. Vi har sökt den i pakter, i allianser, i systemförändringar, i ekonomiska konferenser och avrustningskonferenser, och vi har sökt förgäves. Vi har önskat fred men vi har aldrig betalt priset för fred — att inför Gud fråga oss var vi och våra nationer haft fel, och hur vi och våra nationer under Guds ledning skall kunna rätta till det som är fel.

De offer som krävs för fred är ingenting i jämförelse med offren i krig.

GEMENSAM MÖTESPLATS

Det finns en gemensam mötesplats i det faktum att vi alla behöver ändra oss — nationer lika väl som enskilda. Om i en kris ledarna ändrar sig så kan de ändra folket. Om medborgarna ändrar sig så kan de ändra sina ledare. Det finns ännu tid för

en av själviskhet och fruktan behärskad värld att lyssna till levande Gud. Den glömda faktorn i diplomatin är att Gud har en inspirerad fredsplan och medlen att genomföra den genom män och kvinnor som är villiga att lyssna.

FRED OCH LIVSKVALITET

Tänkanget hos folk och nationer har länge varit onormalt. Människor och nationer lider av en omtöcknande självförgiftning. Världen är nedsmutsad av sin själviskhet. Människor har accepterat lägre normer än de borde acceptera.

En övermänsklig kraft behövs för att ändra tänkanget hos gemene man och dem som leder. Vi behöver väcka till liv en helt ny livsåskådning.

Vi behöver en ny livskvalitet för alla. Vi måste ha tillgång till en livskvalitet höjd över bitterhet, avund, girighet och åsiktsskillnader.

KRISEN ÄR MORALISK

Krig är ingen lösning på misstänksamhet, avund, lusta och fruktan. Nej, lösningen är inte att en sida segrar — inte heller i en valkampanj — när vi en gång tappat bort vad det egentligen gäller. Nationers och världens problem förblir desamma därför att rotproble-

tyskarna i andra världskriget, ledde tre milj. socialistiska kvinnor och blev invald i deputeradekammaren.

Men den centrala upplevelsen var övervinmandet av hatet mot tyskarna efter kriget. Det skedde i Caux, konferenscentrum för moralisk upprustning i Schweiz. Därifrån kunde hon bege sig till Tyskland och hela världen med försoningens budskap.

G.J.

men — den mänskliga faktorn — förblir olösta.

Krisen är i grunden moralisk. Nationerna måste rusta upp moraliskt. Tänk er en stigande våg av absolut ärlighet som sveper över varje land. Vad skulle effekten bli ifråga om skatter, skulder, sparande?

En våg av absolut osjälviskhet genom alla länder skulle betyda slut på krig.

Effektivitetens gud räcker inte till. Goodwill och goda gärningar når inte till problemens kärna. Idealismen har inte lyckats. Sanningen är att varaktig social och ekonomisk förbättring bara kan byggas på grundvalen av en moralisk och andlig förbättring.

FRED OCH IDEOLOGI

Överallt längtar människor efter fred och bereder sig för krig. De längtar efter att bygga upp och förbereder förstörelse. De planerar för välfärd och väntar nya katastrofer.

Vilken är den felande länken i planerandet och politiken i dag? Det är vår avsaknad av demokratins ideologi. Vi säger att vi är demokrater och inte behöver någon ideologi.

Så möter vi främmande ideologier med prat och läpparnas beaktelse till höga ideal och med våld som en sista utväg. Och hoppas få leva som vi alltid levat — själviskt, bekvämt och ostört.

Vi har levat alltför länge i en atmosfär av inbillning att trygghet, välfärd, bekvämlighet och kultur är naturliga för människan.

Vi glömmar den eviga kampen mellan gott och ont där seger bringar trygghet och välfärd men där nederlag — och även blindhet för den kamp som pågår — leder till fattigdom, hunger, slaveri och död. Det extremt onda måste mötas med det extremt goda, en fanatisk insats för det onda med en hän- given insats för det goda.

Ovanstående citat är hämtade från en nyöversättning av Frank Buchmans tal strax före, under och efter andra världskriget.

Att bygga ...

Forts. fr. sid. 1

Önskar att mina barnbarn och barnbarnsbarn skall få en bättre värld än den jag sett.

Artikeln sammanfattar Irène Laures händelserika liv. Hur hon 16 år gammal ledde en strejk mot sin egen far. Hur hon uppfostrade fem egna och nio fosterbarn. Hur hon arbetade i motståndsrörelsen mot

"Gör mig till ett redskap..."

Tanksen rullar med hänsynslös målmedvetenhet in i Afghanistan. Gevär, svärd och käppar mals sönder, medan bombernas tjutande sliter sönder natten.

Sadat skjuten – nyheten skriker mot oss från dagstidningarnas förstasidor. Mellanöstern igen. Det stora hotet mot världens fred.

Neutronbomben ska tillverkas – utvecklingen är oöverskådlig och känns omöjlig att påverka.

Det är bara några exempel. Snart ringer klockorna för jul 1981 och vi sjunger "Ära vare Gud i höjden och fred på jorden". Jag vill skrika, stampa, demonstrera, springa till Paris

om det skulle hjälpa, men vad blir det av all protest? Skriket fastnar i en klump i halsen och jag orkar snart inte höra mer om fred – vill bara lämnas i den. "Ära vare Gud i höjden och lämna mig i fred på jorden".

Får vi ge upp? Jag vet inte säkert – men tror inte det. En man som levde i en tid av krig, förtryck och svält bad en bön: "Gör mig till ett redskap för din fred". Den mannen hette Franciskus. Hans bön har tolkats av en annan människa som lever dagligen med ofred, den sydafrikanske författaren Alan Paton. Hans bön blir: "Låt mig varje dag få göra något för din fred". Nedan följer några av

hans tankar, hämtade ur hans bok *Instrument of Thy Peace*.

Ibland kan vi inte be för vi har sjunkit ner i missmod och har därför förlorat hopp och tro och har ingen att be till. Tacksamheten till den helige Franciskus är oändlig för hans djupgående tolkning av vad det innebär att vara en lärjunge. Världen slutar vara ens fiende och blir den plats där man lever, arbetar och tjänar. Livet är inte längre otäckt, tvärtom, brutalt och kort, utan blir den tid man behöver för att göra det mindre otäckt och grymt, inte bara för andra utan i sanning också för en själv.

Vad kan jag då göra? Jag måste försöka förstå varför människor hatar, plundrar och dödar. Jag säger mig att det enda sättet den kristen kan bemöta hat, oförrätter, hopplöshet och sorg är att kasta av sig sin hopplöshet och tillåta sig att bli en som bär kärlek, sprider hopp och tröstar dem som sörjer. Och jag tror att om man tillåter sig själv att bli sådan så blir man det.

Franciskus frågade så vitt vi vet aldrig hur Gud kunde tillåta att det såg ut som det gjorde i världen. Om skapelsen vred sig i vända så frågade han inte utan ägnade sig helt åt att lindra smärtan och mildra sorgen.

Att bestämma sig för att vilja vara ett redskap för Guds fred innebär att man inte får så mycket tid till att oroa sig för sig själv. Det är ett faktum att om man oroar sig för mycket för sig själv kan man inte vara till mycket hjälp för andra. Låt oss inte tycka synd om oss själva utan spara vårt medlidande till dem som behöver det.

"Herre, rädda mig från hopplöshet och missmod och om jag råkar in i det få mig då att göra något för din fred."

Gunlög Fur

*Frid
är en gåva
men också en konsekvens*

*Frid är fred med mig själv
att göra upp med mina misslyckanden,
mina besvikelser, en efter en
och finna ro i förhållande till dem.*

*Frid är också fred med människor
att laga brustna relationer,
få förlåtelse för det som plågat mig:
avund, misräkning, enögt dömande,
översitteri och mindervärdeskänslor.*

*Frid är också fred med Gud,
med det högsta du mött och känt.
Att städa rent bland halvheter,
självmedömkan, kompromisser.*

*Jag behöver Guds råd och nåd
för att klara upp allt detta,
steg för steg och bit för bit,
så långt jag ser och förstår
Med tomma händer kan jag ta emot
gåvan FRID
~ det är konsekvensen.*

Ulla Maria Fur

Ljuset i parkeringshuset

"Nu är det skägg igen", sjöng jultomteinternationalen.

SKANDAL I JULTOMTEINTERNATIONAL — det var rubriken på löpsedlar i hela världen från Vancouver till Vladivostok. Ja visst var det skandal, det måste Tomten hålla med om där han satt med pannan i djupa veck på tåget från Hamburg till Stockholm.

Internationalen hade haft kongress. Tomtar hade kommit från hela världen, de flesta grånade gamlingar med midjelångt skägg. Men den svenska delegaten var — en TOMTA! Alltså en HON. Visserligen med röda byxor och toppluva. Men utan skägg och med läppstift!

— Jag kommer med stöd av majoriteten i Svenska Tomteförbundet och jag har t o m kyrkans välsignelse — vem av er har det? Så hade Tomtan börjat sitt tal. Vi svenska tomtor kämpar för likställighet och vi ska göra processen kort med kvinnotomtmotståndare.

Längre hann inte Tomtan förrän hon blev avklubbad av Gammeltomten: — Halva Tomteinternationalen blir arbetslös om Tomtor ska anställas på lika villkor, sa Gammeltomten och alla tomtarna började sjunga:

"Nu är det skägg igen
och nu är det skägg igen
och skägget räcka skall till midjan!"

Tomtan avvisades, och Sverige kallade hem sin ambassadör från Tomteinternationalen. Situationen var allvarlig eftersom Sverige gett stora bidrag till Internationalen och dessutom levererat renar för att köra ut julklapparna.

Nu hade Tomten blivit skickad till Stockholm för att försöka lösa konflikten. På annandagen, när julklappsutdelningen var över, skulle han möta styrelsen för Svenska Tomteförbundet på kursgården i Tomtaboda.

Stockholms central såg dystert och folktomt ut, och Sergels Torg såg ännu dystrare ut i julaftonsskymningen. En och annan försenad tomte pustade förbi med långa vassa paket stickande ut ur säckarna. — Det är leksaksbåtar, suckade en tomte som stannade till. — Den här julen vill de svenska barnen bara ha u-båtar i julklapp, med vass för och vasst periskop. Och föräldrarna hämtar julglädje ur whiskyflaskor med ett nytt märke: "Whiskey 137 on the rocks" — tunga flaskor som ibland går sönder så att det blir vassa skärvor i säcken.

Vid rulltrappan ner från riksdagen stod ett ungt invandrarpär som kommit med samma tåg som Tomten. De såg bortkomna ut. De skulle fira jul med släktingar men det hade blivit något missförstånd. Och nu var alla hotell stängda eller fullbelagda utom Grand och Sheraton, men där hade de inte råd att bo.

Ner för rulltrappan ilade en stilig ung dam. Hon hade så bråttom att hon kolliderade med en svartklädd herre med kors på magen. — God jul, bostadsministern, sa den svartklädde. — Jaså är biskopen ute och går så här sent på julafton, sa damen.

— En biskop! tänkte Tomten snabbt. — Han har ju välsignat tomtorna. Han kan nog hjälpa mig med mitt problem.

— Jaså, ni har problem med manliga och kvinnliga tomtar, sa biskopen, när Tomten klagat sin nöd för honom. — Men då kan inte jag hjälpa, för vi har problem med manliga och kvinnliga präster. Dessutom har jag bråttom. Jag ska på julbön.

Samtidigt som detta pågick pratade invandraparet med bostadsministern. Men hon kunde inte

hjälpa. Hon hade väldigt bråttom, precis som biskopen. Hon hade arbetat över och familjen hade redan väntat länge.

— Men nu är det så att min fru är med barn, sa den hemlöse mannen. — Och det verkar som om barnet skulle komma för tidigt! — Ring 90 000 efter ambulans, sa bostadsministern och skyndade vidare.

Räddaren i nöden var en stor trygg polis som lickligen förstod hur det stod till. Han kallade på ambulans i sin walkie-talkie medan Tomten och mannen släpade kvinnan in genom dörren till ett varmgarage under Åhléns.

Nu gick det snabbt. Innan någon ambulans hunnit fram var barnet redan där. Och kan ni tänka er — bostadsministern kom springande från T-Centralen: — Jag kunde inte åka hem när jag förstod att du skulle föda barn och inte hade någon bostad. Biskopen hade också veknat och kom in i garaget med andan i halsen. Så där var de nu församlade, lite handfallna, kring det nyfödda barnet som skrek i det mjuka baksätet i en Volvo.

Ambulansens sirener hördes på långt håll och sena julaftonsvandrare strömmade till. Där kom Tomten och hjälpte med vana händer till barnet och modern.

Tomtan såg faktiskt riktigt söt ut i ljuset från en garagelampa. Nej, det var inte bara garagelysningen. Det var ett mycket starkare ljus långt bortifrån, som på något sätt trängde igenom betongväggarna. Och så var det julmusik — inte från Åhléns som stängt för länge sen. Nej längre bort och ändå nära. Och sång — någonting om fred på jorden.

På botten av Norrström firade u-båten 138 jul på sitt eget vis. Gyrokompassen hade gått

sönder så att nr 138 av misstag gått in i Stockholms hamn i stället för Finska viken. Kaptenen tänkte att han kunde kompensera sitt misstag med lite julaftonsspioneri. Men radar-skärmen fylldes helt av ljuset som Tomten sett i Åhléns garage så att kaptenen blev alldeles bländad. Och de hemliga mikrofonerna höll på att sprängas av sången om fred på jorden.

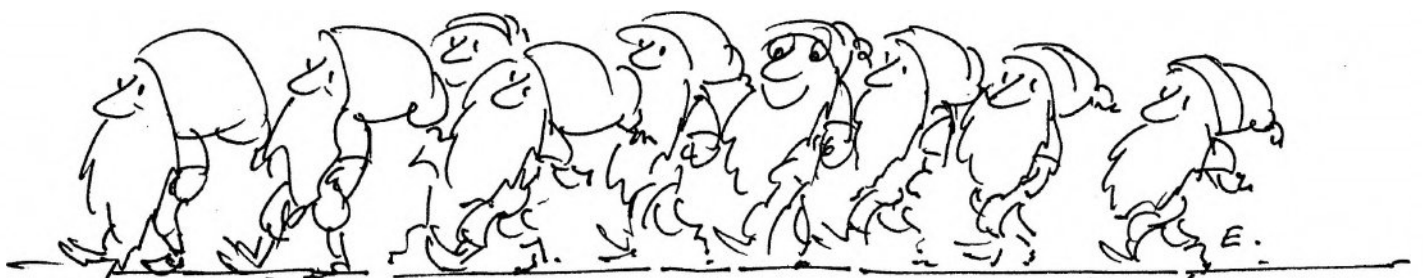
Ljuset och musiken hade en märkvärdig effekt på politruken ombord. Han gav order om att diskret bli ilandsatt så att han kunde vara med vid Sergels Torg och spionera.

Men i Åhléns garage sa biskopen till de andra: — Tänk om det är Jesus. Han sa ju nånting om att den som tar emot ett barn han tar emot mig. Och alla böjde knä — Tomte, Tomta, biskop, bostadsminister, polis, ambulansförare och, bakom en pelare där ingen såg honom, politruken. Allas ansikten lyste i ljusskenet. Det var som om allt gräl och allt julaftonsjäkt höll på att smälta bort. Politruken mumlade nånting om att egentligen skulle vi nog inte spionera på julafton.

— Nä, nu måste vi se till att mamman och barnet kommer till BB fastän det egentligen är för sent, sa ambulansföraren.

Medan ambulansen rullade ut kände Tomten på sig att det skulle nog i alla fall bli en lösning för både manliga och kvinnliga tomtar och präster, ja t o m u-båtar, när vi tillsammans tar hand om detta lilla nyfödda barn och alla andra barn som föds på denna vilsna jord.

Bror Jonzon

Stigfinnare

En tolvårig nordamerikansk indianpojke har en fråga som brinner i hans själ: "Varför lät vår store Anfader i himlen den vite mannen ta vårt land?" Hans mormorsmor som heter 'Eldens ögon' uppmanar honom att gå för sig själv upp på bergets topp. "Du ska växa till i kunskaper om allt som en man behöver förstå. Du ska lära dig bli en Regnbågens krigare som med sin lydnad och kärlek kan övervinna all fruktan, allt hat som finns i vår värld. Så kan krig och förstörelse ta slut."

Indianpojken historia och vad han lärde sig på bergets topp finns med i en bok som utkommit på det engelska förlaget *Grosvenor Books*. Titeln är *Return of the Indian Spirit*. (Svensk distribution: *Idé och Kultur*.)

När man i indianböcker läser om Den Store Anden handlar det om det gudomligas väsen. Man kan också lägga in den betydelsen i titeln att den sanna och äkta indianska andan kommer igen, och då ska hela världen glädja sig och ha nytta av den.

Boken har sammanställts av Phyllis Johnson och är rikt illustrerad av hennes make, William Cameron Johnson. En del av boken innehåller indianska visdomar, uttryckta som levnadsregler, tänkespråk och uppfattningar om naturen. Höjdpunkten är en prosadikt inspirerad av hövdingen Seattles berömda tal 1855.

Vari består då den rätta och äkta indianska andan? Phyllis Johnson kan berätta om egna intryck redan från barndomen. En indiansk familj kom alltid en gång om året när hon gick i lågstadieskolan. Där levde de med barnen en vecka. När Phyllis själv blev lärare undervisade hon barn av indianskt ursprung i norra Michigan. Hon blev bekymrad då hon märkte att de själva visste så litet om sin kultur. Hon tyckte det var betänkligt att läroböckerna ofta gav en förvriden bild av indianernas liv och traditioner. Phyllis beslöt att i varje ämne hon undervisade i lägga in något som gav barnen möjlighet att identifiera sig med sitt folk och växa in i det med stolthet.

Boken är tillägnad nordamerikanska indianbarn – och en svensk pojke, Kalle. Phyllis förklarar varför hon som vit amerikan känt sig manad att ge uttryck åt indianernas nedärvda värderingar. – De har faktiskt ofta gett mig mod att fatta beslut när jag kommit till någon svår punkt i livet. Indianernas kultur har inspirerat mig till att leva utanför mig själv. Ett folk som har den förmågan har något mycket dyrbart att ge in i dagens splittrade samhälle.

Men så var det Kalle från Göteborg, en av Cameron Johnsons många vänner i Sverige, som stimulerade Phyllis att göra allvar med planerna på boken.

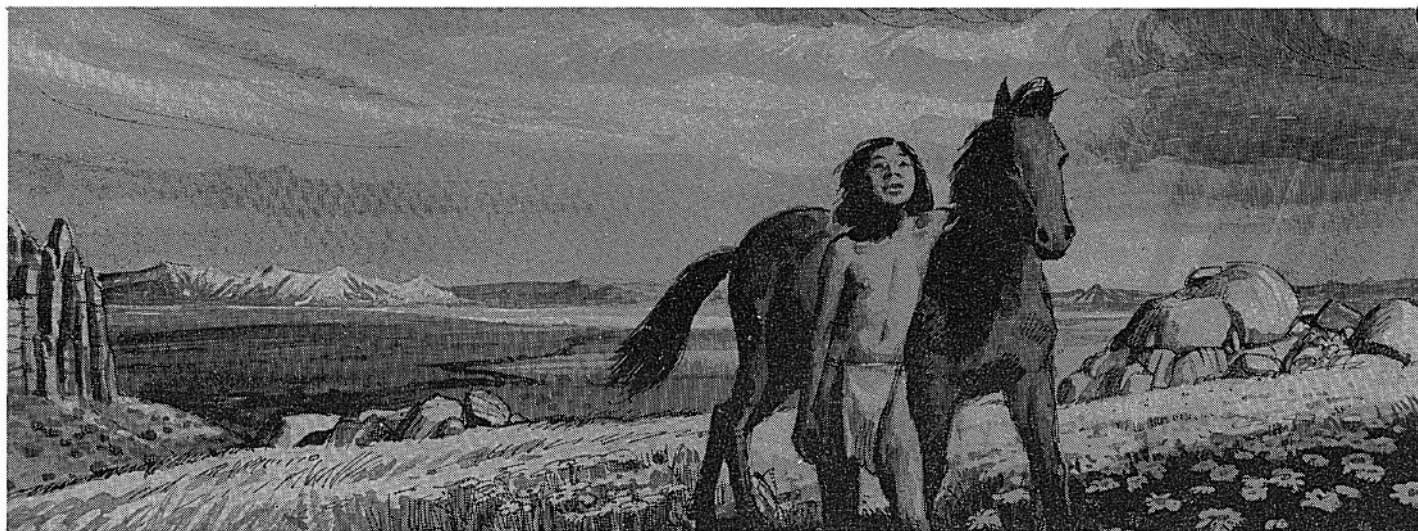

Bill och Phyllis Cameron Johnson

Kalle och hans mamma hade varit på museum. De hade sett en utställning om indianernas. Kalle som läst indianböcker trodde att det hela skulle handla om pilar, bågar och stridsyxor. Men på utställningen såg han att det viktigaste en hövding kunde göra var att se till dem som var gamla och hjälplösa. Kalles mamma var också förvånad och frågade Phyllis om hon kände till några böcker som berättade om den levande indiankulturen, inte bara den krigiska delen.

Phyllis kunde inte finna att en enda av de bra indianböckerna som hon läst i sin barndom fanns kvar i tryck. Där förekom en hel del av det som den svenska familjen efterlyste. Så mognade hennes beslut att framställa boken.

Paret Cameron Johnson har bott åtta år i Nordamerika som gifta. Båda har mångåriga vänskapskontakter med indianska

Renhet – ett totalt engagemang

familjer. För bägge var det naturligt att de skulle hjälpas åt att framställa boken.

De värderingar som indianerna levat efter gäller för vilket demokratiskt samhälle som helst – om man vill att demokratin ska fungera, anser Phyllis. Den indianska ekonomin bygger på principen att man delar med sig. Den har överlevt flera århundradens naturkatastrofer. Överlevnad beror på hur starkt man utövar osjälviskhetens princip: "Om du delar med dig när du har något, då kommer någon att se till dig du ingenting har."

Även i ett land som England, där Cameron Johnsons bor nu, skulle man kunna lära något av indianerna, menar de. En större ans mellan de olika kultur och rasgrupper som lever t. ex. I en levnadsregel som citeras i boken heter det: "Var och en måste visa respekt för allting som är heligt för andra människor, vare sig man förstår det eller ej."

Är det något i dagens läge som pekar på att det finns indianer som önskar finna vägen till ett levnadssätt som mer stämmer med de ärvda traditionerna?

Den frågan kan bäst besvaras med några exempel. En ledare för Svartfotsindianerna berättade för Cameron Johnsons hur börjat undervisa sina barn det egna stamspråket igen. En viktig orsak var att deras eget språk betonar ordet "du" mer än ordet "jag". En ungdom inom stam hade berättat för om sin identitetskris. Den hade betytt knark, alkohol, narkotikalangning.

– Men jag kom tillbaka till min indianska livsstil, berättade den unge svartfotsindianen. Det betydde respekt för föräldrar och stammens äldste, det betydde ceremoniell bön. Och det var över huvud taget början till en förvandling i mig och en mening med mitt liv. Jag har nu inriktat mina krafter på att kunna hjälpa mitt folk.

Från *New World News*, London.
Svensk redigering: Gerd Jonzon
och Gunlög Fur.

Renhet (ett tabuord) betyder inte att gå baklänges in i himlen med blicken fastklistrad på det man gärna vill men inte törs. Renhet är ett osjälviskt, helhjärtat och totalt engagemang som älskar fram det bästa i andra oavsett kön, klass eller ras.

Det är Einar Engebretsen, norsk tecknare och journalist, som skriver detta i en artikel i *Drammens Tidende* med rubriken "Tanker om tidens tabuord". Vi saxar ur artikeln:

Hur bromsa inflationen, hejda miljöförstörelsen och förhindra oönskade barn? Det är frågor som kastas emot oss av tidningar, radio och TV.

Hur ta för sig det man vill ha utan att få tillbaka det som ingen önskar? Miljöförstörelsen är ett "oönskat foster": Vi våldtar resurserna och avkomman är förorenat vatten, dålig luft, död fisk och döda fåglar.

Överförbrukning av pengar kallar vi välstånd.

Överförbrukning av resurser kallar vi framsteg.

Överförbrukning av sex kallar vi frigörelse.

Oss hycklare emellan.

Medelålders kvinnor och män tar doktorsexamen på sin generations nederlag. De upphöjer synd till frälsning och förkunnar det glada budskapet för de unga. Hor är nödvändigt. Onani är sund, porr saklig information, renhet pervers. Avhållsamhet – ett tabuord som inte nämns.

Sexologerna pudrar och pyntar den gamla apan "begär", kallar den "kärlek" och presenterar den som nästa steg i människans utveckling.

Trettonåringar hejas in i samlag för att bevisa sin frihet från "sexualskräck". Småflickor blir gravida efter för tidiga samlag, därför att de är rädda att inte bli erkända av gänget. Sexologerna gör statistik över ungdomars sexualvanor och drar slutsatsen: det som en gång var galet, multiplicerat med 1000, är normalt! Och normalt skall man vara.

Sex skall man pröva på tills man finner den rätta. Aldrig har tonåringar prövat och övat som under de senaste tio åren. Aldrig har så många skilts igen efter att ha funnit "den rätta".

Jakten efter njutning för oss själva förlamar förmågan till omtanke om andra, tills vi blir asocialt självupptagna – och till sist hänsynslösa.

Kondomer, pessarer, piller, aborter och spiraler skall ersätta de vuxnas bristande vilja och förmåga att ge våra tonåringar ett verkligt livsinnehåll, djupt nog att mobilisera hela personligheten, fascinerande nog att engagera hela känslolivet och dynamiskt nog att ge samhället ett rikare innehåll.

Sex har sin plats i livet. Livet har inte sin plats i sex – det är skillnaden.

Tonåringar skall veta att renhet (ett tabuord) inte betyder att gå baklänges in i himlen med ögonen fastklistrade på det som man vill men inte törs. Renhet är inte heroisk kamp mot orenhet, som stärker egenrättfärdigheten och försvagar livsglädjen. Varken förflackat fritt sex eller krampaktigt anti-sex har något att göra med livgivande omsorg.

Renhet är ett osjälviskt, helhjärtat och totalt engagemang som älskar fram det bästa i andra oavsett kön, klass eller ras.

Renhet är kreativ och livsbejakande och hela personligheten är med. Den är relaterad till hela mänsklighetens behov och möjligheter.

Sammanfattningsvis: Jag är för sex. Jag är också för vatten, luft och naturresurser, men emot missbruket, överförbrukningen, som gör oss till fysiska vrak och psykiska krymplingar. Missbruket gör oss till slavar mitt i vår frihet och till fattiga mitt i vår rikedom.

Våra tonåringar förtjänar en bättre framtid. □

Ärlighetens år:

Jag sa som det var

En flicka någonstans i utlandet får se en annons. Det är en svensk familj som söker en au pair-flicka.

Flickan som läser annonsen – låt oss kalla henne Marianne – tar kontakt med annonsören. Hon får veta att hon är välkommen. Något visum behövs inte, hon kan komma som turist.

Marianne kommer, trivs och får ganska hyggligt betalt för att ta hand om barnen. Hon kan stanna i tre månader utan visum, men familjen vill ha kvar henne längre. Så hon går till polisen för att få tillstånd. Hon möter en kvinnlig polis som ser ganska tuff ut och som frågar henne: – Kände du den här familjen innan du kom till Sverige? Får du betalt?

Allteftersom frågorna regnar ner över Marianne börjar hon förstå att hon nog kommit till Sverige på fel sätt. Hon anar också att värdfamiljen kan råka illa ut om polisen får veta att de anställt henne utan arbets-tillstånd.

Så hon svarar att hon är gammal vän till familjen och bara kommit för att hälsa på. Naturligtvis utan betalning.

Utanför polisstationen väntar en svensk flicka som hon blivit

god vän med. Marianne är ganska omskakad: – Jag ljög henne rakt i ansiktet. Vad har jag ställt till med? Hemma kan jag ju inte ens ljuga för min mamma. Hon genomskådar mej med en gång.

Den svenska flickan kunde naturligtvis ha svarat: Oroa dej inte. Alla svenskar gör på det här sättet. Jag skulle ha gjort precis likadant som du om jag varit i samma situation. Men det gör hon inte. Hon bara lyssnar och säger att det är nog bäst att säga precis som det är.

Marianne går hem och känner sig pyton. Under de följande dagarna blir det många och långa telefonsamtal med den svenska flickan.

En kväll ringer Marianne upp sprittande glad: – Jag tänkte att jag aldrig kan ha nån respekt för mej själv om jag inte säger sanningen till polisen. Så jag gick dit och sa som det var. Polisen var inte så tuff som hon såg ut. Hon sa bara: – Du kan stanna en månad till men du får inte ta betalt.

En solskenshistoria i novemberdimman, för bra för att vara sann? Men det är faktiskt sant.

Monica Nelson

Utgivarkorsband

Nyår världen runt

Indien:

I Asia Plateau, Panchgani, Indien, anordnas en "Dialog om utveckling" 3-9 januari 1982. Många deltagare väntas från södra Asien och Mellanöstern. Även andra delar av världen, inklusive Norden, blir representerade.

Inbjudarna till dialogen hoppas att folk från olika länder, religioner och kulturer, som inte kan mötas på en politisk plattform, skall kunna finna varandra i den gemensamma uppgiften att utveckla världens mänskliga och ekonomiska resurser.

Schweiz:

ÖPPET HUS I CAUX, Schweiz, blir det 27 dec. - 3 jan. Temat från sommarkonferensen i Caux, "Makt som korrumperar eller kraft som befriar", tjänar som utgångspunkt för seminarier och mell samvaro.

Norge:

– Tiden är inte på vår sida – om vi inte tar vara på den.
– Gud är inte på vår sida – om vi inte tar honom på allvar.

Så står det i en inbjudan till nyårssamling 28 dec. - 2 jan. på Vest-Oppland Folkhögskola, Brandbu, Norge. Lägre arrangeras av en norsk-svensk kommitté. Ungdomar över 14 år är särskilt välkomna.

Ny Värld 1982

Nu är det dags att FÖRNYA PRENUMERATIONEN. Vi behåller samma pris kr 35:–. Inbetalningsblankett bifogas.

Ny Värld är en ideell tidskrift som inte får tidskriftsstöd eller momsbefrielse. Den som vill att tidningen skall nå nya läsare utöver de fasta prenumeranterna är välkommen att betala in en PRENUMERATIONSGAVA på valfritt belopp utöver de 35:–.

NASTA NUMMER kommer i senare delen av februari.

Tema: UTVECKLING. Hur kan utvecklingen av människan själv hålla takt med – eller hellre gå före – den tekniska och ekonomiska utvecklingen?

Ny Värld, organ för Stiftelsen för Moralisk uppbyggnad, utkommer med 6 nummer per år. Utgivare: Idé och Kultur, Sveavägen 34, 6 tr, 111 34 Stockholm. Tel. 08/10 34 56. Prenumerationspris per kalenderår: Sverige och Finland Skr 35:–, postgiro 70 98 70-0, Idé och Kultur, Stockholm. Lösnummerpris: Skr 3:50. Ansv. utgiv.: Lennart Sjögren. I redaktionen: Håkan Ahlman, Gunlög Fur, Bror och Gerd Jonzon, Nils-Erik och Ann-Kristin Särnbrink. Produktion: Lars Rengfelt. Distribution: Alf Söderlund. ISSN 0347-2272. Schmidts Boktryckeri AB, Helsingborg 1981.